

Υλοποίηση Πιλοτικού Προγράμματος για την εφαρμογή της Παιδαγωγικής Φρενέ στη δημόσια εκπαίδευση

Η παιδαγωγική ομάδα για τη διάδοση της παιδαγωγικής Φρενέ στην Ελλάδα «Το Σκασιαρχείο – Πειραματικοί ψηλαφισμοί για ένα σχολείο της κοινότητας» σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών διοργανώνουν πιλοτικό πρόγραμμα για την εφαρμογή της Παιδαγωγικής Φρενέ στη δημόσια εκπαίδευση σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Βόλο, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και τη συνεργασία του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής πολιτικής.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εν ενεργεία εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όλων των ειδικοτήτων που επιθυμούν να εφαρμόσουν στην τάξη τους την συνεργατική μάθηση με την παιδαγωγική Φρενέ. Στόχος είναι η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω στις παιδαγωγικές αρχές και τα εκπαιδευτικά εργαλεία της μεθόδου αυτής καθώς και η ανάπτυξη της αυτονομίας αλλά και μιας συνεργατικής παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής κουλτούρας μεταξύ των εκπαιδευτικών. Θα υλοποιηθεί σε τρεις φάσεις σε διάστημα δύο ετών:

1^η φάση (1^ο έτος). Πρόγραμμα επιμόρφωσης

Εισαγωγική επιμόρφωση εκπαιδευτικών με διδακτικές εφαρμογές σε μικρή κλίμακα. Μάρτιος – Ιούνιος 2017, β' τετράμηνο. Υλοποίηση επιμορφωτικού προγράμματος 40 ωρών.

Επέκταση του προγράμματος

Το πρόγραμμα στην πρώτη του εφαρμογή στην Αθήνα μπορεί να καλύψει τις ανάγκες 60 εκπαιδευτικών του νομού Αττικής σε ξεχωριστά τμήματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι επόμενοι κύκλοι επιμόρφωσης, μετά την 1^η εφαρμογή, θα γίνουν και με πολλαπλασιαστές-τριες που θα προκύψουν από τον πρώτο κύκλο.

2^η φάση (2^ο έτος, α' τετράμηνο). Εφαρμογή:

Εφαρμογή της παιδαγωγικής Φρενέ σε πιλοτικές τάξεις και σχολεία. Εμβάθυνση με ανάλυση των εφαρμογών και επισκέψεις σε τάξεις Freinet (40 ώρες). Σεπτέμβριος 2017 – Ιανουάριος 2018, 1ο τετράμηνο του σχολ. έτους 2017-2018. Οι συνεδριάσεις και παρακολουθήσεις μαθημάτων θα έχουν διάρκεια 40 ωρών.

3^η φάση (2^ο έτος, β' τετράμηνο). Απολογισμός:

Απολογισμός, Διάχυση αποτελεσμάτων, Σύνταξη συλλογικών κειμένων ή μονογραφιών για την παρουσίαση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων του πιλοτικού προγράμματος. Σχεδιασμός για πιθανή γενίκευση του προγράμματος ή

για εφαρμογή σε μεγαλύτερη κλίμακα. Φεβρουάριος – Ιούνιος 2018, 2ο τετράμηνο. Διάρκεια δραστηριοτήτων 40 ωρών.

Συνολική διάρκεια: 2 σχολικά έτη (ή τρία τετράμηνα). Η συνολική διάρκεια των εκπαίδευσης εκτιμάται σε **120 ώρες**.

Προϋποθέσεις και δεσμεύσεις για τους εκπαιδευτικούς και τα σχολεία που συμμετέχουν στο πιλοτικό πρόγραμμα

Οι τάξεις ή τα σχολεία θα λειτουργούν με εργαλεία και τεχνικές της παιδαγωγικής Φρενέ στη λογική μιας ενεργητικής, συνεργατικής παιδαγωγικής παρέμβασης των εκπαιδευτικών. Θα ακολουθούνται τα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών ως προς την στοχοθεσία τους, ενώ το ωρολόγιο πρόγραμμα δεν θα επηρεαστεί. Ωστόσο, προτείνεται διαφορετικός βηματισμός στην οργάνωση της διδακτέας ύλης και των διδακτικών ενοτήτων, ώστε να διατίθεται περισσότερος χρόνος για την εφαρμογή του προγράμματος.

Οι εκπαιδευτικοί που θα παρακολουθήσουν το πρόγραμμα εκπαίδευσης χρειάζεται να συμμετάσχουν και στις τρεις φάσεις της εκπαίδευσης, δηλαδή να συμμετάσχουν στα επιμορφωτικά τριήμερα (1^η φάση), να εφαρμόσουν τις αρχές και τα εργαλεία συνεργατικής μάθησης και πειραματικού ψηλαφισμού (Τάξη κοινότητα, Τι νέα, Συμβούλιο, Σχέδια εργασίας, Σχολικά έντυπα, αλληλογραφία, Πλάνο εργασίας, τάξη-περίπατος-κοινότητα) και να αναλύσουν τα αποτελέσματα των πρακτικών τους με τις/τους υπόλοιπες/-ους εκπαιδευτικούς και την επιστημονική ομάδα συνεργασίας-επίβλεψης (2^η φάση) και τέλος να καταθέσουν γραπτές εργασίες, συλλογικές ή ατομικές, με την παρουσίαση των εφαρμογών (3^η φάση). Οι δραστηριότητες που θα λάβουν ετικέτα ποιότητας μέσα από συλλογική διαδικασία θα έχουν την ευκαιρία να δημοσιευτούν σε συλλογικό τόμο « Τα πρώτα ανοιχτά και συνεργατικά σχολεία με την παιδαγωγική Φρενέ στην Ελλάδα».

Υποστηρικτικό υλικό

Εκδόσεις της παιδαγωγικής ομάδας

- *Ξεκινώντας με την παιδαγωγική Freinet*, Συλλογικό έργο, Μετάφραση: Χάρης Παπαδόπουλος, εκδόσεις Σκασιαρχείο, 2016.
- *Célestin Freinet, Κριτική και Θεσμική παιδαγωγική. Για ένα σχολείο ελεύθερο, ανοικτό και συνεργατικό*, Συλλογικό έργο, Επιμέλεια: Σοφία Λάχλου, Χαράλαμπος Μπαλτάς, Δέσποινα Καρακατσάνη, Εκδόσεις των συναδέλφων, (υπό έκδοση).
- *Οδηγός συνεργατικής τάξης με την παιδαγωγική Freinet*, Στέλλα Μπαδικιάν, (υπό έκδοση).

Όλη η σχετική βιβλιογραφία καθώς και τα κείμενα, βιβλία, διδακτικές προτάσεις, και υλικό που έχει παραχθεί από αντίστοιχες επιμορφωτικές προσπάθειες στη Γαλλία καθώς και ερευνητικά δεδομένα και εκθέσεις από μελέτες στο ευρωπαϊκό πλαίσιο που είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της παιδαγωγικής ομάδας <https://skasiarxeio.wordpress.com/>

και του Δικτύου <http://diktyofreinetgr.wixsite.com/diktyofreinet>

Επιστημονικοί υπεύθυνοι – συντονιστές/συντονίστριες

Η υλοποίηση του προγράμματος θα τελεί υπό την επιστημονική καθοδήγηση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, του Πανεπιστημίου Αθηνών και της παιδαγωγικής ομάδας «Σκασιαρχείο». Επιστημονικοί υπεύθυνοι: Δέσποινα Καρακατσάνη, Παυλίνα Νικολοπούλου, Βασίλης Τσάφος, Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Μαρία Σφυρόερα, Χάρης Παπαδόπουλος, Χαράλαμπος Μπαλτάς, Στέλλα Μπαδικιάν, Σοφία Λάχλου.

Συνεργάτες

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Τμήματα Δημοτικής εκπαίδευσης και Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Τμήμα Δημοτικής εκπαίδευσης

Université de Picardie, ESPE (Πανεπιστήμιο της Πικαρντί. Τμήμα Επιστημών της Αγωγής)

Institut Coopératif de l'École Moderne –Pédagogie Freinet. ICEM (Συνεταιριστικό Ινστιτούτο του Μοντέρνου Σχολείου. Γαλλία)

Νεανικό Πλάνο και Κάμερα Ζιζάνιο

Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση

Συνήγορος του παιδιού

Δημοκρατική Παιδεία

European School Radio, το Πρώτο Μαθητικό Ραδιόφωνο

Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος (IFG)

Μαράσλειο. 1^ο 12/θέσιο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Πανεπιστημίου Αθηνών.